

مصاحبه

حضور کنشگرانه و تأثیرگذار ایران + همکاری با کشورهای منطقه = افول آمریکا

بررسی تحولات اخیر افغانستان در پی احاطه طالبان بر افغانستان و خروج ارتش آمریکا از این کشور

دنیل پرا، تحلیل‌گر ژئوپلیتیک و ژورنالیست نشریه مطالعات اوراسیا در مصاحبه با مرکز مطالعات آمریکا، با موضوع عقب‌نشینی آمریکا از افغانستان برای نقش‌آفرینی ایران و سایر قدرت‌های منطقه‌ای سخن گفت.

وی در پاسخ به این سؤال که آینده امپریالیسم آمریکا پس از خروج از افغانستان، چگونه خواهد بود؟ به ارائه دیدگاه خود پرداخته و گفتند: حضور آمریکا چه به لحاظ نظامی و چه به لحاظ فرهنگی در غرب، پررنگ و جدی بوده و در خاورمیانه نیز این امر، کاملاً مشهود است. اگر به لحاظ فرهنگی در غرب دقت کنیم، شاهد این سلطه به صورت گسترده خواهیم بود و رد پای هژمونی آمریکا را در شبکه‌های اجتماعی و موتورهای جست‌وجو خواهیم دید. وی افزود: در ایدئولوژی‌های فرهنگی غرب، می‌بینیم که اغلب دیدگاه‌های فرهنگی و سبک زندگی،

تحت سلطه و نفوذ آمریکا است. دنیای پسا آمریکا به شدت تحت این نفوذ جدی قرار دارد که این امر، حتی در سبک زندگی مردم نیز قابل مشاهده است.

پرا، تحلیل‌گر مسائل ژئوپلیتیک، با بیان این مسئله که آمریکا نه پیروز و نه بازدارنده جنگ در افغانستان است، ادامه داد: آن‌ها وقتی در افغانستان، فعالیت خود را پایان دادند که دریافتند، افغانستان برایشان به یک باتلاق عمیق در آسیای مرکزی، تبدیل شده است؛ اما آن‌ها هرگز به‌طور واقعی عقب‌نشینی نکرده‌اند و یک بازی پیچیده، مخفی و چندجانبه را در سطح سرویس‌های امنیتی ترتیب داده‌اند. طبیعتاً عقب‌نشینی از افغانستان، این فرصت را به آمریکایی‌ها می‌دهد که بر منطقه آسیا-اقیانوسیه - که اهمیت راهبردی بیش‌تری به لحاظ رویارویی با چین برایشان دارد- تمرکز پیدا کرده و تسلط بیش‌تری داشته باشند. پرا با اشاره به عقب‌نشینی آمریکا از افغانستان، به عنوان

فرصتی برای همکاری‌های چین، روسیه و ایران گفت: ظرفیت‌های بالقوه جمهوری اسلامی ایران و همچنین، توانمندی‌های چین و روسیه، می‌تواند به یک همکاری پایدار برای به عقب راندن هرچه بیش‌تر آمریکا و حضور اثرگذار دو کشور منجر شود. وی به ظرفیت ایران با همکاری چین و روسیه، در حوزه دریایی و پر کردن خلأ حضور آمریکا در منطقه اشاره کرد و گفت: این فضا فرصتی برای همکاری سه کشور در حوزه زیردریایی‌های پیشرفته فراهم می‌کند؛ که با عقب‌نشینی پرسروصدای آمریکا، نباید این موضوع را یک شکست صرف برای آمریکا دانست بلکه باید از آن به عنوان فرصتی برای کاهش قدرت آمریکا در این منطقه و استفاده از ظرفیت‌های همکاری استفاده کرد. وی در ادامه و در پاسخ به سؤال چگونگی ایجاد یک ساختار جایگزین و درخور برای مقابله با روند سلطه آمریکا در منطقه آسیا گفت: اگر راهبردی

1. Daniel Perra

۲. این مصاحبه توسط دبیرخانه همایش بین‌المللی افول آمریکا این مرکز انجام شده است.

کوتاه مدت داشته باشیم، این تصور غیرمحمتمل است که دولتی در آمریکا بر سرکار بیاید که گوش به فرمان سیاست سلطه جویانه ایالات متحده آمریکا نباشد، بلکه امیدها را متوجه شرق می دانیم. بهترین کار و امید واقعی، در ایجاد اعتماد و هم دلی میان کشورهای مختلف منطقه آسیا است؛ کشورهای منطقه باید همکاری های خود را توسعه دهند که این تعامل ها، نشانه خوبی برای ایجاد اتحاد پایدار میان تمامی کشورهای منطقه است. همچنین، اشتراکات دینی و فرهنگی از جمله اسلام، می تواند به افزایش این اتحاد کمک کند.

پژوهشگر حوزه منطقه آسیا و اقیانوسیه، با بیان این که حضور کنش گرانه و اثرگذار ایران در همکاری با سایر کشورها، می تواند به پایان

هژمونی آمریکا در منطقه آسیا و خاورمیانه سرعت ببخشد، اظهار کرد: ایران با کشورهایی مانند پاکستان، چین و روسیه، ارتباط خوبی دارد و همین تعامل ها، می تواند به کم رنگ شدن هژمونی و سلطه آمریکا در منطقه کمک کند. اتفاق مهم دیگری که زمینه ساز پررنگ شدن نقش ایران در منطقه بوده، حضور در پیمان شانگهای است که همین امر، می تواند نقش ایران را در معادلات منطقه ای و بین المللی پررنگ تر کند. به گفته ایشان، بهترین راهکار برای تحقق جهان پساآمریکایی، ایجاد همکاری و گسترش تعاملات در سطوح مختلف، بین کشورهای منطقه است. پررا در خصوص این سؤال که آیا امکان شکل گیری ایدئولوژی های جایگزین در جهان پساآمریکا وجود

دارد؟ گفتند: در دنیای پساآمریکایی - که ما مدنظر داریم - هنوز بعید به نظر می رسد که در کوتاه مدت، نئولیبرالیسم اقتصادی و فرهنگی از بین برود. اگر از منظر سیاست های بین المللی به موضوع نگاه کنیم، در جهان پساآمریکا، این امکان وجود دارد که برخی کشورها، تمایلی نداشته باشند تا خود را پیرو سیاست های لیبرالیسم قرار دهند و به سیاست های تازه روی بیاورند.

